

NY ROMAN AVSLÖJAR GLÖMD KVINNOHISTORIA

Caroline Ferriday

1902–1990

FILMSTJÄRNA & KRIGSHJÄLTE

***Skönhetens väg* är en gripande och gastkramande bok om kvinnors mod, kamp och längtan. Den ger en ny syn på historien och reser många frågor. Här är förslag på diskussionsämnen till exempelvis bokcirkeln.**

Miljöerna i *Skönhetens väg* spänner över ett brett register – Carolines glamorösa New York-liv står i stor kontrast mot misshandel och misär i koncentrationslägren. På vilket sätt påverkar de olika miljöerna läsoplevelsen?

I Ravensbrück hittar Kasia och de andra fångarna olika sätt att göra motstånd mot sina förtryckare. Vilka metoder använde de? Vilka var mest effektiva, eller mest berörande?

På vilket sätt kan Halinas ring beskrivas som en viktig symbol i berättelsen? Hur känner Herta för ringen? Varför behåller hon den?

Fastän nazisterna arbetade för att ge tyska folket nyheter ur en enda synvinkel fortsatte många, såsom Hertas far, att leta efter andra nyhetskällor. Kan man se paralleller mellan nazisternas propagandamaskin och dagens användande av media?

Om man beskriver varje huvudpersons mål med en enda mening, hur skulle den då lyda för Caroline eller Kasia respektive Herta?

Skönhetens väg handlar mycket om mänskliga rättigheter, politiskt motstånd och överlevnad. På vilket sätt är de ämnena aktuella i dagens samhälle och politiska klimat?

KVINNLIGA KRIGSHJÄLTAR – OCH FÖRBRYTARE. SKÖNHETENS VÄG BERÄTTAR OM ANDRA VÄRLDSKRIGET UR KVINNORNAS PERSPEKTIV.

Caroline Ferriday var societetslejonet som bytte en framgångsrik skådespelarkarriär mot att hjälpa franska motståndsrörelsen. Hon räddade även flera av de unga kvinnor som utsatts för medicinska experiment av den kvinnliga motsvarigheten till Dr Mengele: Herta Oberheuser.

B ara 20 år gammal debuterade Caroline Ferriday på Broadway. Som vacker,

CAROLYN FERRIDAY
MAKES STAGE DEBUT
IN "TWELFTH NIGHT"

ung dam ur den sociala eliten gjorde hon succé. Sedan bröt andra världskriget ut. Inspirerad av sin mors politiska engagemang valde Caroline att lägga skådespelarkarriären på hyllan för att istället arbeta som volontär på franska konsulatet i New York.

E tt av Hitlers många koncentrationsläger var framförallt avsett för kvinnliga fångar. Utöver fångenskapen utsattes flera av kvinnorna för medicinska experiment. I avsikt att studera infektioner fick de smutsiga föremål inopererade i

benen – utan bedövning. En av läkarna som utförde experimenten hette Herta Oberheuser. Hon gav även friska barn dödliga injektioner i avsikt att avlägsna deras organ. Herta Oberheuser

var den enda kvinnan som stod åtalad i doktorstribunalen i Nürnbergrättegångarna där hon dömdes till 20 års fängelse.

Det var aldrig meningen att de utsatta kvinnorna skulle överleva läget. Men de som inte dött i sviterna efter experimenten kom att räddas till Sverige

av Vita Bussarna. Därifrån skickades de tillbaka till sina hemländer och glömdes bort.

N är Caroline Ferriday fick höra om kvinnornas lidan-

den påbörjade hon ett intensivt arbete för att samla ihop pengar till korrigerande kirurgi och rehabilitering. Ett år senare lyckades hon flyga 35 av dem till USA. Hon bjöd in dem till familjens sommarresidens *The Hay* och eskorterade dem till olika amerikanska sjukhus för vård. Caroline Ferriday blev nära vän med flera av kvinnorna, och många av dem kom att stanna i USA resten av sina liv. För sina insatser under kriget förärades Caroline Ferriday två utmärkelser av franska staten: en Hederslegion-medalj och en Croix de la Libération.

F örfattaren Martha Hall Kelly hörde för första gången talas om Caroline Ferriday under en utflykt till *The Hay*, som numera är känt för sina vackra syréträdgårdar. Hon blev omedelbart fängslad av den okända kvinnohistoria som öppnade sig för henne och ägnade sedan tio år åt

att göra research för boken. Mycket dialog och flertalet händelser är hämtade ur Carolines brev, dokumentation från Nürnbergrättegångarna och vittnesmål från lägerfångar.

S könhetens väg har nu legat på bästsäljarlistorna i mer än två år och sålt över en miljon exemplar. Sedan en tid tillbaka skriver Martha Hall Kelly på en bok om

Caroline Ferridays mamma: kvinnan som genom sina heroiska insatser under första världskriget inspirerade sin dotter till stordåd.